ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 13.12.2021 г.
COM(2021) 789 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

за прилагането на Регламент (ЕО) № 1921/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. по отношение на предоставянето на статистически данни за разтоварванията на продукти от риболов в държавите членки

1 КОНТЕКСТ

Комисията (Евростат) събира статистически данни за разтоварванията на продукти от риболов в съответствие с Регламент (ЕО) № 1921/2006 („регламента“)[1]. Съгласно член 2 от регламента продуктите от риболов се считат за разтоварени на територията на държави членки, ако са разтоварени от риболовни кораби на ЕС или на Европейската асоциация за свободна търговия (ЕАСТ) или са разтоварени на територия извън ЕС от кораби на ЕС и след това са внесени в ЕС[2]. В член 10 от регламента се изисква на всеки 3 години Комисията да представя на Европейския парламент и на Съвета доклад за оценка по-специално на качеството и относимостта на статистическите данни. Докладът трябва също така да съдържа анализ на разходната ефективност на системата за събиране и обработване на статистически данни за разтоварванията и да предлага най-добрите практики за намаляване на обема на работа на национално равнище и за повишаване на полезността и качеството на данните.

Регламентът се прилага за държавите — членки на ЕС, както и за Норвегия и Исландия. Тъй като обаче той се отнася за разтоварванията рибни продукти от морски улов, държавите без излаз на море са освободени от задължението за докладване на данни (5 държави членки: Чехия, Люксембург, Унгария, Австрия и Словакия).

Настоящият доклад се основава на i) докладите за качеството във връзка с разтоварванията, представени на Евростат от докладващите държави членки за референтната 2019 година; ii) анализ на спазването на изискванията; както и iii) събрани от Евростат данни за разходите.

Предходни доклади за оценка на статистическите данни за разтоварванията, представяни съгласно посочения регламент, са приети от Комисията през ноември 2010 г.[3], април 2014 г[4]., май 2016 г.[5] и февруари 2019 г[6].

В допълнение към данните за разтоварванията европейските статистически данни за рибарството включват също така подробни данни за улова, флота и аквакултурите. Други служби на Комисията, по-специално генерална дирекция „Морско дело и рибарство“ (ГД

---

1 Регламент (ЕО) № 1921/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. за предоставянето на статистически данни за разтоварванията на рибни продукти в държави членки и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 1382/91 на Съвета (ОВ L 403, 30.12.2006 г., стр. 1).

2 Това означава, че тези статистически данни не са съпоставими с данните за разтоварванията, събирани в съответствие с Регламент (ЕО) № 1224/2009 на Съвета, според който данните се събират от държавата на знамето на кораба.

3 Доклад на Комисията до Европейския парламент и Съвета за прилагането на Регламент (ЕО) № 1921/2006 за предоставянето на статистически данни за разтоварванията на рибни продукти в държави членки COM(2010) 675 final.

4 Доклад на Комисията до Европейския парламент и Съвета за прилагането на Регламент (ЕО) № 1921/2006 за предоставянето на статистически данни за разтоварванията на рибни продукти в държави членки COM(2014) 240 final.

5 Доклад на Комисията до Европейския парламент и Съвета относно прилагането на Регламент (ЕО) № 1921/2006 за предоставянето на статистически данни за разтоварванията на рибни продукти в държави членки COM(2016) 239 final.

6 Доклад на Комисията до Европейския парламент и Съвета за прилагането на Регламент (ЕО) № 1921/2006 за предоставянето на статистически данни за разтоварванията на рибни продукти в държави членки COM(2019) 47 final.

„Морско дело и рибарство“), също събират голям обем данни по силата на Регламент (ЕО) № 1224/2009 на Съвета[7] и Регламент (ЕС) 2017/1004[8] за целите на управлението на общата политика в областта на рибарството. Събираните от Евростат статистически данни и данните, които се събират от ГД „Морско дело и рибарство“, отчасти се припокриват. Настоящият доклад обхваща само събраните от Евростат статистически данни за общите количества и единичните стойности на продуктите от риболов, разтоварени през 2019 г. на територията на държавите членки.

През 2018 г. Евростат стартира проект „Рационализиране и опростяване на европейската статистика в областта на рибарството“. Той се състои в оценка на настоящата статистика за аквакултурите, улова и разтоварването и оценка на въздействието на бъдещите варианти на политиката и евентуалното бъдещо законодателство. Оценката, която обхвана и прилагането на регламента, приключи през 2019 г. Оценката на въздействието започна през 2020 г., а към момента на изготвяне на настоящия доклад предстои да бъде финализирана.

2 ОСНОВНИ КОНСТАТАЦИИ

2.1 Навременност и пълнота

2.1.1 Навременност

През последните години навременността на предаване на данните се подобри, като повечето докладващи държави изпращат данните в срок. За референтната 2019 г. бяха нужни известни корекции на данните, предадени от една трета от докладващите държави. В повечето случаи тези корекции бяха извършени в рамките на приемливи срокове.

Комисията (Евростат) публикува данните веднага след като те бъдат валидирани. При необходимост данните може да се преразгледат по всяко време.

2.1.2 Пълнота

Пълнотата на данните се подобри благодарение на мерките, предприети от държавите членки с цел значително разширяване на обхвата на проучванията по отношение на видовете кораби, чуждестранните кораби и рибните видове.

[7] Регламент (ЕО) № 1224/2009 на Съвета от 20 ноември 2009 година за създаване на система за контрол на Общността за гарантиране на спазването на правилата на общата политика в областта на рибарството, за изменение на регламенти (ЕО) № 847/96, (ЕО) № 2371/2002, (ЕО) № 811/2004, (ЕО) № 768/2005, (ЕО) № 2115/2005, (ЕО) № 2166/2005, (ЕО) № 388/2006, (ЕО) № 509/2007, (ЕО) № 676/2007, (ЕО) № 1098/2007, (ЕО) № 1300/2008, (ЕО) № 1342/2008 и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 2847/93, (ЕО) № 1627/94 и (ЕО) № 1966/2006 (ОВ L 343, 22.12.2009 г., стр. 1—50).

[8] Регламент (ЕС) 2017/1004 на Европейския парламент и на Съвета от 17 май 2017 г. за установяване на рамка на Съюза за събиране, управление и използване на данни в сектора на рибарството и за подкрепа при изготвянето на научни становища във връзка с общата политика в областта на рибарството, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 199/2008 на Съвета (ОВ L 157, 20.6.2017 г., стр. 1—21).

2.2 Съгласуваност

2.2.1 Качество и точност

На всеки 3 години Евростат получава доклади за качеството на статистическите данни за разтоварванията. В тях се описват методите и аспектите на качеството на събирането на данни въз основа на собствени оценки от държавите. Евростат използва националните доклади за качеството за съставянето на доклад за качеството на равнището на ЕС[9].

Цялостното качество на данните беше добро, а според повечето държави членки както процентът на случаите без изпратен отговор, така и процентът на случаите с недостатъчен обхват бяха много ниски. Много малко държави членки докладваха за грешки при измерването или формирането на извадката, а по отношение на евентуалните грешки при класифицирането бе преценено, че нямат отражение върху качеството на данните. Делът на държавите, според които общото качество на статистическите данни за разтоварванията се е подобрило след последния доклад за качеството преди 3 години, е 35 %.

Повече от половината от държавите разполагат със система за управление на качеството. Повечето подобрения са насочени към актуалността, точността и надеждността на данните.

2.2.2 Съпоставимост

През октомври 2019 г. Евростат публикува наръчник относно статистиката за улова и разтоварванията[10], който допълнително подобри хомогенността, а оттам и съпоставимостта на статистическите данни между държавите. Продължителността на динамичния ред — съпоставимост във времето — варира в различните държави. Въпреки това за периода, обхванат от настоящия доклад за оценка, данните са съпоставими във времето.

2.3 Относимост

Статистическите данни, събирани съгласно регламента, са от основно значение за разработването на политики, основани на факти и данни, както на национално равнище, така и на равнището на ЕС. Данните за нивата и тенденциите на производство са важни за анализа на развитието на сектора на рибарството като част от общата политика в областта на рибарството; те също така осигуряват на лицата, отговарящи за разработването на политики, и на промишлеността солидна основа, върху която да се гради бъдещето на сектора.

Статистическите данни за разтоварванията се използват широко от различни ползватели на данни. Освен това те са важен източник за публикациите и услугите на други организации. Европейската обсерватория на пазара на продукти от риболов и аквакултури използва европейската статистика за разтоварванията при съставянето на структурния си анализ за европейската риболовна промишленост. Статистическите данни за разтоварванията формират основата за други събирани данни[11].

---

9 https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/EN/fish_ld_esqrs.htm (на разположение само на английски език).

10 https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/Annexes/fish_ld_esms_an3.pdf (на разположение само на английски език).

11 Решение за изпълнение (ЕС) 2019/909 на Комисията от 18 февруари 2019 г. за съставяне на списъка на задължителните научни изследвания и праговите стойности за целите на многогодишната

Статистическите данни относно обемите и цените на разтоварваните на територията на ЕС продукти от риболов допринасят за изпълнението на ангажиментите на Комисията, свързани с проучването на пазара. Данните са от съществено значение за проследяването и анализа на пазарите на продукти от риболов в ЕС по веригата на доставки.

Тези статистически данни биха могли да бъдат относими и във връзка със задължението за разтоварване, посочено в член 15, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1380/2013[12], според което се изисква целият улов, за който се прилагат ограничения за улов, да бъде разтоварен на сушата и проверен спрямо съответната квота.

Държавите членки посочиха, че на национално ниво всички потребности на ползвателите са посрещнати.

2.4. Достъпност

2.4.1. Онлайн база данни

Статистическите данни за разтоварванията на продукти от риболов са на разположение в публичната база данни на Евростат[13], като са поместени в подробни таблици по държави, както и в цялостна обобщена таблица, съдържаща данните за ЕС и националните данни на по-агрегирано равнище.

Половината от докладващите държави членки публикуват данни и на национално ниво в онлайн бази данни, които са достъпни за ползвателите.

2.4.2 Публикации и таблици с данни

Евростат публикува данни и статии със статистически данни за разтоварванията на продукти от риболов в своя онлайн бюлетин „Statistics Explained“ (Статистиката в достъпен вид), както и в статистически издания[14]. Половината от докладващите държави изготвиха електронни публикации.

2.4.3 Метаданни

На всеки 3 години Комисията получава национални доклади за качеството, въз основа на които е изготвен настоящият доклад (вж. бележка под линия 8). В националните доклади се съдържа подробна информация за качеството на данните и за методите,

---

програма на Съюза за събиране и управление на данни от секторите на рибарството и аквакултурите (ОВ L 145, 4.6.2019 г., стр. 21).

[12] Регламент (ЕС) № 1380/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. относно общата политика в областта на рибарството, за изменение на регламенти (ЕО) № 1954/2003 и (ЕО) № 1224/2009 на Съвета и за отмяна на регламенти (ЕО) № 2371/2002 и (ЕО) № 639/2004 на Съвета и Решение 2004/585/ЕО на Съвета (ОВ L 354, 28.12.2013 г., стр. 22).

[13] http://ec.europa.eu/eurostat/data/database (на разположение само на английски, френски и немски език).

[14] Последното е „Agriculture, forestry and fishery statistics“ (Статистически данни за селското и горското стопанство и рибарството), издание от 2020 г., https://ec.europa.eu/eurostat/documents/3217494/12069644/KS-FK-20-001-EN-N.pdf/a7439b01-671b-80ce-85e4-4d803c44340a?t=1608139005821 (на разположение само на английски език).

използвани за тяхното събиране. Националните доклади за качеството се изготвят в съответствие с насоките на Европейската статистическа система (ЕСС) и се събират в приложението *ESS Metadata Handler*.

2.5 Поверителност на данните

Предаваните на Комисията статистически данни за разтоварванията на продукти от риболов съдържат съвсем малко поверителни променливи. През 2019 г. три държави членки срещнаха проблеми с поверителността на данните във връзка с количеството или с цената на разтоварените продукти. В резултат на това общият разтоварен обем и стойността бяха поверителни в общите данни за ЕС.

Евростат и държавите членки вложиха време и усилия, за да направят достъпни за ползвателите възможно най-много данни, като същевременно се запази статистическата поверителност и се осигури възможно най-ефективен процес.

3 Тежест и разходна ефективност

ЕСС анализира разходите за процеса на събиране на статистически данни за разтоварванията. Двадесет и три държави (всички засегнати държави с изключение на Исландия) изпратиха оценки на разходите като парична стойност и работна сила, които бяха изразени в еквивалент на пълно работно време (ЕПРВ). Една от държавите бе в състояние да предостави само сумата на разходите за статистически данни общо за улова и за разтоварванията, като разходите за разтоварванията бяха оценени на приблизително половината от общите разходи.

Общите преки и непреки разходи за всички предоставящи данни държави възлизат на 2,9 милиона евро годишно. Средните разходи на държава са 16 400 EUR. В повече от половината държави разходите са много малки, но има няколко държави, които провеждат извадкови изследвания с по-високи разходи. Общо 70 души (изразено като ЕПРВ) са работили по статистическите данни за разтоварванията. Медианната стойност за всяка държава е 0,5 ЕПРВ. Половината от докладващите държави членки съобщиха, че след последния доклад са повишили своята ефективност. Една трета от тях посочиха, че са успели да намалят тежестта за респондентите чрез използването на по-лесни за попълване въпросници или по-лесни методи за предаване на данните.

4 Заключения

Статистическите данни за разтоварванията са надеждни, що се отнася до навременността, пълнотата и последователността. Държавите предоставят надеждна информация за обема и стойността на продуктите от риболов, които се разтоварват в ЕС, както и много полезни подробни данни на ниво видове, които могат да се използват за анализа на пазара на риба в ЕС.

Насоките и ръководствата на Евростат относно докладването допринесоха за по-голямата последователност на статистическите данни за разтоварванията. Успоредно с това мерките, предприети от доставчиците на данни на национално равнище, доведоха до подобряване на навременността и пълнотата на данните.

Общите преки и непреки разходи за всички предоставящи данни държави възлязоха на 2,9 милиона евро. Средните разходи на държава са 16 400 EUR. В повече от половината държави разходите са много малки, но има няколко държави, които провеждат извадкови изследвания с по-високи разходи.

5 ПРЕПОРЪКИ

Евростат се стреми непрекъснато да подобрява качеството и наличността на европейската статистика. Службата също така се ангажира да намали тежестта върху държавите членки и респондентите. За тази цел по проекта „Рационализиране и опростяване на европейската статистика в областта на рибарството“ се разглежда текущото събиране на данни и се изготвя стратегия, с която да бъде подобрена целесъобразността на статистическите данни за разтоварванията на продукти от риболов. Първата междинна цел на проекта — финализиране на оценката на европейската статистика в областта на рибарството — беше постигната в края на 2019 г., когато по оценката беше изготвен работен документ на службите на Комисията[15].

Най-важният резултат от оценката на статистиката за разтоварванията е, че тази статистика е много значима и широко използвана част от статистиката в областта на рибарството, но нейният обхват не удовлетворява потребностите на ползвателите. Оценката на статистическите данни в областта на рибарството установи, че е налице важна нововъзникваща потребност на ползвателите, а именно статистическите данни за разтоварванията да обхващат общия обем разтоварвания за всички риболовни кораби на дадена държава, разтоварванията на риболовни кораби на ЕС/ЕАСТ извън територията на ЕС/ЕАСТ, както и разтоварванията от риболовни кораби на държави извън ЕС/ЕАСТ на територията на ЕС/ЕАСТ.

Най-доброто решение за предоставяне на по-добра услуга на ползвателите на данни би било да се измени действащото законодателство или то да се замени с ново, което да предвижда по-голям обхват. Понастоящем Комисията е в процес на финализиране на оценка на въздействието на възможните варианти за подобряване на цялата статистика в областта на рибарството: улов, разтоварване, риболовен флот и аквакултури. Ново законодателство също така може да доведе до повишаване на ефективността, особено чрез опростяване на потоците от данни и привеждане на сроковете в съответствие с нуждите на други международни организации.

На национално равнище следва допълнително да се насърчава използването на електронни въпросници, тъй като това води до по-ефективно събиране на данни. Националните насоки относно събирането на данни, както и информационните бюра, които предлагат индивидуализирана подкрепа на респондентите, са други примери за добри практики.

[15] Работен документ на службите на Комисията (2019 г.) 425 (достъпен само на английски език).